

Twentepoort Oost 14a

7609 RG Almelo

Postbus 206

7600 AE Almelo

Tel. 088-500 95 00

Fax 0546-81 06 11

E-mail info@eshuis.com

ACCOUNTANTSRAPPORT

aan het bestuur van

STICHTING NATURA DOCET WONDERRYCK TWENTE

Oldenzaalsestraat 39
Denekamp

inzake de jaarrekening 2019

Inhoudsopgave

Accountantsrapport

Samenstellingsverklaring van de accountant	3
Algemeen	4
Resultaten	5

Bestuursverslag

Bestuursverslag	7
-----------------	---

Jaarrekening

Balans per 31 december 2019	10
Winst-en-verliesrekening over 2019	12
Kasstroomoverzicht over 2019	13
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	14
Toelichting op de balans	16
Toelichting op de winst-en-verliesrekening	21

ACCOUNTANTSRAPPORT

Aan het bestuur van
Stichting Natura Docet Wonderryck Twente
Oldenzaalsestraat 39
7591 GL Denekamp

Almelo, 22 mei 2020

Geacht bestuur,

Hierbij bieden wij u het rapport aan inzake de jaarstukken over 2019 van Stichting Natura Docet Wonderryck Twente te Denekamp.

Samenstellingsverklaring van de accountant

Aan: Opdrachtgever

De jaarrekening van Stichting Natura Docet Wonderryck Twente te Denekamp is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2019 en de winst-en-verliesrekening over 2019 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, 'Samenstellingsopdrachten'. Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Natura Docet Wonderryck Twente.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook van uitgaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Algemeen

Bestuur

Het algemeen bestuur van de stichting bestaat ultimo 2019 uit de volgende personen:

- De heer H.J. Bernelot Moens, voorzitter;
- De heer R.D. Mooij, penningmeester;
- Mevrouw L. Stokkelaar, Secretaris;
- De heer A.J. Vleming, bestuurslid;
- De heer A.H. Groener, bestuurslid;
- Mevrouw E.M. Bánki, directeur / vanaf januari 2020 ad interim de heer T.C.G.M. Meereboer, directeur

Resultaten**Bespreking van de resultaten**

De winst- en verliesrekeningen over 2019 en 2018 kunnen als volgt worden samengevat:

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	%	€	%	€	%
OPBRENGSTEN	426.329	100,0	546.894	100,0	434.816	100,0
Overige bedrijfsopbrengsten	189.000	44,3	-	-	-	-
Som der bedrijfsopbrengsten	615.329	144,3	546.894	100,0	434.816	100,0
Inkoopwaarde omzet shop en VVV	13.830	3,2	36.000	6,6	17.175	3,9
Lasten uit hoofde van personeelsbeloningen	333.134	78,1	346.100	63,3	476.084	109,5
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	15.116	3,5	-	-	6.963	1,6
Huisvestingskosten	72.890	17,1	106.680	19,5	72.342	16,6
Algemene kosten	31.050	7,3	25.290	4,6	34.671	8,0
Museale kosten	9.398	2,2	22.000	4,0	9.440	2,2
Kosten activiteiten	37.001	8,7	35.800	6,5	27.151	6,2
Totaal van som der kosten	512.419	120,1	571.870	104,5	643.826	148,0
Totaal van bedrijfsresultaat	102.910	24,2	-24.976	-4,5	-209.010	-48,0
Financiële baten en lasten	1.578	0,4	8.000	1,5	4.678	1,1
Totaal van resultaat	104.488	24,6	-16.976	-3,0	-204.332	-46,9
Toevoeging aan/onttrekking uit reserve instandhouding	-154.769	-36,3	16.976	3,1	-	-
Totaal van netto resultaat	-50.281	-11,7	-	0,1	-204.332	-46,9

De begroting 2019 betreft de herziende begroting, welke is opgesteld door het bestuur.

Tot het geven van nadere toelichtingen zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
Eshuis Accountants en Belastingadviseurs B.V.

drs. J.H. Arends RA

BESTUURSVERSLAG

Bestuursverslag

Bestuursverslag Stichting Natura Docet Wonderryck Twente 2019

Het was geen gemakkelijk jaar voor Natura Docet Wonderryck Twente. De dalende trend van de bezoekersaantallen is nog niet gekeerd. Met de beperkte personele bezetting blijkt het moeilijk om zowel de gevraagde vernieuwing en verbreding als de vele lopende projecten uit te voeren. De museale activiteiten omvatten doorlopende educatieve projecten, zoals NEOL en DEOL, en vernieuwd aanbod in het museum met tentoonstellingen over bijen, rupsen en zijde en een vernieuwing van “Buitengewone Beesten” als onderdeel van de reguliere presentatie. Daarnaast werd het beheer van de Vlinderpunten voortgezet.

Op weg naar structurele verbeteringen werd een Koersdocument opgesteld, waarin verbeteringen in exposities, landschapsfunctie en gebouw worden voorgesteld. Na goedkeuring door het bestuur is de uitvoering gestart.

De exploitatie van de horeca voorzieningen werd sinds mei 2018 naar tevredenheid uitgevoerd door Joost en Yolanda Verhoeven. Zij hebben met nieuw elan het restaurant omgevormd naar ‘Tuincafé Wonderryck’. Helaas maakten zij na een aantal gesprekken met directie en bestuur de keus om de samenwerking te beëindigen. Daarbij speelde de horeca-vergunning, die is beperkt tot museum-gebonden activiteiten een rol. Inmiddels is in samenwerking met Hotel de Schout weer voorzien in een passende bemensing van het Tuincafé. In november maakte Esther Banki bekend dat zij een functie elders heeft aanvaard per januari. Het bestuur heeft vervolgens besloten een interim-directeur aan te trekken. Die rol werd begin januari 2020 ingevuld door Theo Meereboer.

Na lange voorbereiding is gekozen voor een kleiner bestuur, waarmee we hopen slagvaardiger te kunnen opereren. In dit kader zijn Jansen, Kramer, Koopmans en Prinz zu Bentheim und Steinfurt en Bernink afgetreden als bestuurslid. Het bestuur werd versterkt door toetreden van Arend Vleming. De voorgenomen stap naar een Raad van Toezicht model werd niet doorgezet maar blijft een punt van aandacht. Er zal een Raad van Advies worden ingesteld om de gewaardeerde inbreng van externe stakeholders en relaties vorm te geven.

Ondanks de beschreven zorgen bleef de verhouding eigen inkomsten en subsidies ook in 2019 in museaal opzicht op gezond niveau. De Stichting behoudt een gezonde financiële basis door haar vermogen.

De actuele situatie in het voorjaar van 2020 door de Corona-pandemie betekent tijdelijke sluiting van het museum. Een tegenslag, maar de schouders worden er onder gezet om juist in deze zware periode een aangescherpt plan voor de toekomst te maken en de ingezette verbeteringen waar mogelijk vast te realiseren.

Het bestuur dankt personeel, vrijwilligers, vrienden en stagiaires voor hun inzet voor ons Landschapscentrum en Museum.

Namens het bestuur,

Hein Bernelot Moens,
voorzitter Stichting Natura Docet Wonderryck Twente

Verslag museum en landschapscentrum Natura Docet Wonderryck Twente in 2019

Voor Natura Docet Wonderryck Twente was 2019 wederom een bijzonder, actief, maar nog niet zo fortuinlijk jaar. Dat is niet echt verwonderlijk als we de omstandigheden van het daaraan voorafgaande goed beschouwen en een analyse van de onderliggende oorzaken maken. We gaan dan even wat verder terug in de tijd.

Nadat in 2013 met een grootse heropening het aantal bezoekers ineens steeg, zelfs boven verwachting en er mooie tentoonstellingen gerealiseerd werden, zette daarna toch een gestage neergang in. Bij nader inzien was dit het gevolg van een complex probleem. Weliswaar werd er onverminderd hard gewerkt, zowel door het team als door vrijwilligers, stagiairs, freelancers en partners, maar dat bracht de organisatie niet de gewenste opbrengst.

Inmiddels hebben we kunnen constateren dat voor het museum met een landschapscentrum nog geen goed uitgewerkt totaalconcept klaar lag. Voor beide organisaties samen was niet goed genoeg uitgedacht waarom ze er zijn, hoe ze zich moeten ontwikkelen, hoogstens wat ze zo ongeveer zouden kunnen doen.

Wederom niet zo verwonderlijk, want het was immers pionieren met een nieuwe, nog onbekende formule. Gedurende de jaren die na de heropening volgden, wreekte zich dat gebrek aan een terdege uitgewerkt concept. Derhalve kon ook de organisatie onvoldoende daarop toegerust zijn. Dit had een aantal drastische gevolgen in de output van de organisatie en niet in het minst in de personele bezetting en de onderlinge afstemming.

In 2018 moest afscheid genomen worden van de zakelijk manager die zich overwegend met het landschapscentrum bezighield. Aangezien er ook geen formatieplaats op gebied van marketing was, werden het bereik, de zichtbaarheid en de relaties, zeker op gebied van landschapscentrum, danig ingeperkt. De taken werden intussen zo goed en zo kwaad als dat ging uitgevoerd door de rest van het team, dat daardoor onder druk kwam te staan. Wegens eigen risicodragerschap drukte het vertrek van voornoemde werknemer, en de burnout van een andere, ongekend zwaar op het beschikbare budget.

De prijs die uiteindelijk betaald werd was een verminderde zichtbaarheid en bereik en minder tijd voor ontwikkeling van de ingezette weg en de producten. En dat vertaalde zich begrijpelijkerwijs in een negatief resultaat.

Niettemin is Natura Docet Wonderryck Twente (NDWT) in 2019 actief geweest op het eerder ingezette spoor en volgens de beschikking 2017-2020, zoals die met de provincie was vastgesteld. Het overgebleven team verzette veel werk en de waardering van bezoekers aan het museum was zeer positief. Met de overgebleven middelen en ingekrompen team was het wel roeien met minder riemen en dikwijls tegen de stroom in. Er werd meer budget toegekend aan marketing, de activiteiten op social media namen toe, nieuwsbrieven werden regelmatig verstuurd en er werden meer fysieke activiteiten in het museum georganiseerd. Ook werd een permanente versie van Buitengewone Beesten als onderdeel van de vaste opstelling in het museum gerealiseerd. Voor de vervolgstappen werden schetsontwerpen voor de Nachtzaal en een onderzoekslab gemaakt, om zo toe te werken naar een make-over van het museum. Daarbuiten werd ook veel samenwerking gezocht met organisaties als SNNC, VSC en MID en werd samengewerkt aan o.a. GEOPark, Leren doe je samen en in de Vlinderpunten. Met scholen was intussen veel contact, mede door de DEOL en NEOL projecten. Veel projecten die investeringen in budget maar vooral ook tijd en energie vroegen. In de verwachting dat dit zich in de jaren daarna zou uitbetalen. Gedurende 2019 werd bovendien voor de gehele organisatie een nieuwe koers verkend met het 'Kompas voor de toekomst'. Maar toen kondigde zich ook het afscheid aan van de directeur, die een nieuwe uitdaging bij een ander museum aanvaard had.

Er werd vlot een interim directeur geworven, die begin 2020 aan de slag is gegaan. Op deze wijze is zowel een nieuwe koers als analyse van en herstel van de constructiefouten ingezet.

Theo Meereboer
directeur a.i.

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2019*(na voorstel resultaatverdeling)*

		<u>31 december 2019</u>		<u>31 december 2018</u>	
		€	€	€	€
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
<i>Materiële vaste activa</i>	1				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		497.123		497.123	
Inventarissen		42.204		44.877	
Vervoermiddelen		<u>620</u>		<u>620</u>	
			539.947		542.620
VLOTTENDE ACTIVA					
<i>Vorraden</i>					
Vorraden	2		15.978		17.292
<i>Vorderingen</i>					
Vorderingen op handelsdebiteuren	3	2.732		23.233	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4	10.018		2.616	
Overige vorderingen en overlopende activa	5	<u>324.608</u>		<u>154.152</u>	
			337.358		180.001
<i>Liquide middelen</i>	6		742.832		871.233
Totaal activazijde			<u><u>1.636.115</u></u>		<u><u>1.611.146</u></u>

		<u>31 december 2019</u>		<u>31 december 2018</u>	
		€	€	€	€
PASSIVA					
STICHTINGSVERMOGEN					
	7				
Stamkapitaal		340		340	
Stichtingskapitaal		58.935		58.935	
Reserve instandhouding		1.220.938		1.066.169	
Overige reserve		<u>61.310</u>		<u>111.591</u>	
			1.341.523		1.237.035
VOORZIENINGEN					
Voorziening groot onderhoud	8	103.456		111.889	
Voorziening eigenrisicodragerschap UWV		<u>24.540</u>		<u>63.775</u>	
			127.996		175.664
LANGLOPENDE SCHULDEN					
	9				
Achtergestelde leningen	10		82.500		82.500
KORTLOPENDE SCHULDEN					
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		5.663		24.537	
Schulden ter zake van belastingen en premies sociale verzekeringen	11	63.351		61.756	
Overige schulden en overlopende passiva	12	<u>15.082</u>		<u>29.654</u>	
			84.096		115.947
Totaal passivazijde			<u><u>1.636.115</u></u>		<u><u>1.611.146</u></u>

WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2019

		<u>2019</u>	<u>Begroot 2019</u>	<u>2018</u>
		€	€	€
OPBRENGSTEN	13	426.329	546.894	434.816
Overige bedrijfsopbrengsten	14	<u>189.000</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>615.329</u>	<u>546.894</u>	<u>434.816</u>
Lasten				
Inkoopwaarde omzet shop en VVV		13.830	36.000	17.175
Lasten uit hoofde van personeelsbeloningen	15	333.134	346.100	476.084
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	16	15.116	-	6.963
Huisvestingskosten	17	72.890	106.680	72.342
Algemene kosten	18	31.050	25.290	34.671
Museale kosten	19	9.398	22.000	9.440
Kosten activiteiten	20	<u>37.001</u>	<u>35.800</u>	<u>27.151</u>
Totaal van som der kosten		<u>512.419</u>	<u>571.870</u>	<u>643.826</u>
TOTAAL VAN BEDRIJFSRESULTAAT		102.910	-24.976	-209.010
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	21	<u>1.578</u>	<u>8.000</u>	<u>4.678</u>
TOTAAL VAN RESULTAAT		<u>104.488</u>	<u>-16.976</u>	<u>-204.332</u>
Toevoeging aan/onttrekking uit reserve instandhouding	22	<u>-154.769</u>	<u>16.976</u>	<u>-</u>
TOTAAL VAN NETTO RESULTAAT		<u><u>-50.281</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-204.332</u></u>

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019

		<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€	€
Totaal van kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		102.910	-209.010
<i>Aanpassingen voor</i>			
Afschrijvingen	16	109.089	108.896
Toename (afname) van de voorzieningen		-47.668	45.689
Vrijval investeringsbijdragen		-99.973	-101.933
<i>Verandering in werkkapitaal</i>			
Afname (toename) van voorraden		1.314	4.973
Mutatie vorderingen		-157.357	2.739
Toename (afname) van overige schulden		-31.851	-54.009
		<u>-187.894</u>	<u>-46.297</u>
Totaal van kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>-123.536</u>	<u>-202.655</u>
Ontvangen interest	21	<u>1.578</u>	<u>4.678</u>
Totaal van kasstroom uit operationele activiteiten		<u>-121.958</u>	<u>-197.977</u>
Totaal van kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Verwerving van materiële vaste activa	1	-6.443	-21.766
Totaal van kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Kosten ten laste van reserve instandhouding		<u>-</u>	<u>-8.793</u>
Totaal van toename (afname) van geldmiddelen		<u><u>-128.401</u></u>	<u><u>-228.536</u></u>
Verloop van toename (afname) van geldmiddelen			
Geldmiddelen aan het begin van de periode		871.233	1.099.769
Toename (afname) van geldmiddelen		<u>-128.401</u>	<u>-228.536</u>
Geldmiddelen aan het einde van de periode		<u><u>742.832</u></u>	<u><u>871.233</u></u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Natura Docet Wonderryck Twente is feitelijk en statutair gevestigd op Oldenzaalsestraat 39, 7591 GL te Denekamp en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41027456.

Algemene toelichting

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De Stichting Natura Docet heeft ten doel het in stand houden, doen beheren en uitbreiden van het museum en landschapscentrum Natura Docet Wonderryck Twente in de Gemeente Dinkelland.

Gelieerde partijen

De collectie van Natura Docet Wonderryck Twente is ondergebracht in de stichting Collectie Natura Docet.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

Grondslagen

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden, tenzij anders aangegeven, gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Voor bedrijfsgebouwen wordt uitgegaan van een economische levensduur van 30 jaar en voor inventaris en inrichting wordt uitgegaan van een economische levensduur van 3-15 jaar.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode of lagere opbrengstwaarde.

Herwaarderingsreserves

Indien herwaarderingsreserves in de herwaarderingsreserve onder aftrek van relevante (latente) belastingverplichtingen zijn verwerkt, worden de gerealiseerde herwaarderingsreserves bruto ten gunste van de winst- en-verliesrekening gebracht. De corresponderende vrijval van de (latente) belastingverplichtingen wordt onder de post belastingen op resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening ten laste van het resultaat gebracht.

Voorziening voor groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd en voor wat betreft aanspraak op nalatenschappen op het moment dat de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld (tegen reële waarde).

Omzetverantwoording

Netto-omzet omvat de opbrengsten uit entreegelden, levering van goederen en diensten en gerealiseerde projectopbrengsten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. De effecten kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen.

Kasstromen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

Ontvangen interest en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest en betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

TOELICHTING OP DE BALANS

Vaste activa**1 Materiële vaste activa**

	Bedrijfsgebouwen en -terreinen	Inventarissen	Vervoermiddelen	Totaal
	€	€	€	€
<u>Stand per 1 januari 2019</u>				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	763.413	64.761	4.999	833.173
Cumulatieve afschrijvingen	-367.233	-20.874	-4.379	-392.486
Cumulatieve omrekeningsverschillen	100.943	990	-	101.933
Boekwaarde per 1 januari 2019	<u>497.123</u>	<u>44.877</u>	<u>620</u>	<u>542.620</u>
Mutaties				
Investeringsen	-	6.443	-	6.443
Afschrijvingen	-99.660	-9.429	-	-109.089
Vrijval investeringsbijdragen	99.660	313	-	99.973
Saldo mutaties	-	-2.673	-	-2.673
<u>Stand per 31 december 2019</u>				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	763.413	71.204	4.999	839.616
Cumulatieve afschrijvingen	-365.950	-29.313	-4.379	-399.642
Cumulatieve omrekeningsverschillen	99.660	313	-	99.973
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>497.123</u>	<u>42.204</u>	<u>620</u>	<u>539.947</u>

Toelichting:

* Op de aanschafwaarde zijn ontvangen subsidies en investeringsbijdragen in mindering gebracht:

€ 2.373.680 ontvangen van Provincie Overijssel en Gemeente Dinkelland,

€ 50.000 ontvangen van de NAM.

€ 2.423.680 totaal ontvangen (2011: 168.809, 2012: 749.797 en in 2013: 1.505.074)

De actuele waarde wijkt, gezien de ontvangen subsidies en investeringsbijdragen, af van de gepresenteerde boekwaarde.

Volgens de laatstbekende taxatie van 7 maart 2013 bedraagt de verzekerde waarde (basis herbouw) van de bedrijfsgebouwen en -terreinen, Oldenzaalsestraat 39/41, € 3.515.000.

VLOTTENDE ACTIVA**Voorraden**

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
2 Voorraden		
Vorraad shop	14.374	16.145
Vorraad museumkaarten	1.604	1.147
	<u>15.978</u>	<u>17.292</u>
3 Vorderingen op handelsdebiteuren		
Vorderingen op handelsdebiteuren	<u>2.732</u>	<u>23.233</u>
4 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	7.606	2.616
Premies sociale verzekeringen	2.412	-
	<u>10.018</u>	<u>2.616</u>
5 Overige vorderingen en overlopende activa		
Diverse projecten 'Vlinderpunten'	61.256	59.256
Nog te ontvangen projectsubsidie Gemeente Dinkelland	40.000	40.000
Aanspraak op onverdeelde nalatenschap	205.000	16.000
Nog te verkopen boedel nalatenschap	-	10.000
Projecten Educatie op Locatie	6.903	8.259
Nog te ontvangen rente	1.654	4.553
Vooruitbetaalde kosten	3.360	4.545
Nog te vorderen omzet	-	3.438
Project Samenwerking COSMOS	-	1.604
Nog te ontvangen van de VVV	2.996	1.602
Overige vorderingen	3.439	4.895
	<u>324.608</u>	<u>154.152</u>

De vordering op de gemeente Dinkelland betreft een toegezegde projectsubsidie, waarvoor een definitieve beschikking nog ontvangen dient te worden. Dit bedrag is conform het Masterplan Landschapscentrum Twente van Dichtbij, welke door de gemeente Dinkelland op 19 april 2011 is vastgesteld.

De stichting is in afwachting van een aanvullende aanspraak (in kader van afwikkeling) van een nalatenschap. Per 31 december 2019 is deze aanspraak betrouwbaar vastgesteld en als zodanig tegen reële waarde opgenomen/gewaardeerd.

6 Liquide middelen

ABN AMRO	570.184	565.890
Rabobank	168.568	303.194
Rabobank, bedrijfsspaarrekening	2.167	1.166
Kas	1.913	983
	<u>742.832</u>	<u>871.233</u>

7 Stichtingsvermogen

In onderstaand overzicht is het verloop van het eigen vermogen weergegeven:

	Stamkapitaal	Stichtingskapitaal	Reserve instandhouding	Overige reserve	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2019	340	58.935	1.066.169	111.591	1.237.035
Uit resultaatverdeling	-	-	-	-50.281	-50.281
Toevoeging aan reserve	-	-	189.000	-	189.000
Onttrekking ten laste van reserve	-	-	-34.231	-	-34.231
Stand per 31 december 2019	340	58.935	1.220.938	61.310	1.341.523

Voorzieningen

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Overige voorzieningen		
Voorziening groot onderhoud	103.456	111.889
Voorziening eigenrisicodragerschap UWV	24.540	63.775
	<u>127.996</u>	<u>175.664</u>

8 Voorziening groot onderhoud gebouwen

Stand per 1 januari	111.889	111.889
Onderhoudskosten ten laste van voorziening	-8.433	-
Stand per 31 december	<u>103.456</u>	<u>111.889</u>

De voorziening heeft betrekking op het in 2013 genomen bestuursbesluit om jaarlijks € 31.655 te reserveren ten behoeve van meerjarig onderhoud gebouwen.

Het bestuur heeft voor 2017, 2018 en 2019 besloten om geen dotatie te laten plaatsvinden. Hetgeen in de bestuursnotulen nader zal worden bekrachtigd. Het bestuur acht de voorziening groot onderhoud gebouwen ultimo boekjaar toereikend.

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<i>Voorziening eigenrisicodragerschap UWV</i>		
Stand per 1 januari	63.775	18.086
Dotatie ten laste van resultaat	6.830	7.478
Aanvullende dotatie voorziening	-24.254	46.276
	<u>46.351</u>	<u>71.840</u>
Afname	-21.811	-8.065
Stand per 31 december	<u>24.540</u>	<u>63.775</u>

De voorziening wordt gevormd ter dekking van mogelijke aanspraken van ex-medewerkers.

Langlopende schulden

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
<i>10 Achtergestelde leningen</i>		
Achtergestelde lening Gemeente Dinkelland	<u>82.500</u>	<u>82.500</u>

Achtergestelde lening Gemeente Dinkelland

Deze lening is op 30 september 2004 afgesloten tussen de Gemeente Dinkelland en de Stichting Natura Docet. Voorlopig zijn de aflossingsverplichtingen uitgesteld.

Kortlopende schulden*11 Schulden ter zake van belastingen en premies sociale verzekeringen*

Successiebelasting	52.996	52.996
Premies sociale verzekeringen	-	1.368
Loonheffing	<u>10.355</u>	<u>7.392</u>
	<u>63.351</u>	<u>61.756</u>

Tot op heden is er door de belastingdienst nog geen aanslag opgelegd voor de te betalen successiebelasting.

12 Overige schulden en overlopende passiva

Reservering vakantiegeld	8.284	12.181
Verschuldigde personeelskosten	-	7.337
Accountantskosten	4.800	4.555
Project Vlinderpunten 4 - Evenementen	-	3.040
Overige schulden	<u>1.998</u>	<u>2.541</u>
	<u>15.082</u>	<u>29.654</u>

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen**Informatieverschaffing over niet in de balans opgenomen verplichtingen****Huurverplichtingen**

In Rossum wordt een schuur gehuurd van de fam. Steggink tegen een huurvergoeding van circa € 250 per maand. Hiervan is een huurovereenkomst aanwezig.

Vakantiedagen

Per ultimo boekjaar zijn er nog aanspraken op vakantiedagen van personeel, welke niet als verplichting op de balans zijn opgenomen.

Gebeurtenis na balansdatum**Coronavirus**

Na balansdatum is het Coronavirus in Nederland geconstateerd. Het virus is inmiddels een pandemie. De uitbraak heeft voor Stichting Natura Docet Wonderryck Twente gezorgd dat zij hun deuren tot op heden hebben moeten sluiten. De precieze impact op de economie en daarmee voor Stichting Natura Docet Wonderryck Twente zal afhangen van de snelheid waarmee het Coronavirus onder controle komt in binnen- en buitenland, hetgeen op dit moment niet met zekerheid te voorspellen is. De gevolgen van het Coronavirus voor de stichting zijn behandeld als gebeurtenissen na balansdatum die geen nadere informatie verschaffen over de feitelijke situatie per balansdatum. Derhalve heeft het bestuur van de stichting geen (cijfermatige) aanpassingen gedaan in de jaarrekening. Voor een nadere toelichting op de gevolgen van het Coronavirus voor de stichting wordt verwezen naar de separate sectie in het bestuursverslag van dit rapport.

Voorstel resultaatverdeling

Het bestuur van de huishouding stelt voor het exploitatiesaldo de volgende bestemming te geven:
Het exploitatiesaldo over 2019 ad € 50.281 wordt geheel onttrokken aan de overige reserves.

TOELICHTING OP DE WINST-EN-VERLIESREKENING

	<u>2019</u>	<u>Begroot 2019</u>	<u>2018</u>
	€	€	€
13 OPBRENGSTEN			
Entreegelden en opbrengsten educatieve activiteiten	98.443	140.000	100.138
Resultaat diverse projecten	20.091	70.000	5.038
Omzet shop	17.288	37.000	21.207
Subsidie Provincie Overijssel	249.591	266.444	246.145
Subsidie Gemeente Dinkelland	24.194	-	24.174
Verhuuropbrengsten	9.654	15.450	13.375
Projectsubsidies	-	-	9.800
Inkomsten horeca	3.068	13.000	4.669
Bijdragen Fondsen en sponsoring	4.000	5.000	10.270
	<u>426.329</u>	<u>546.894</u>	<u>434.816</u>

	<u>2019</u>	<u>Begroot 2019</u>	<u>2018</u>
	€	€	€
14 Overige bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit nalatenschap	<u>189.000</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

De overige bedrijfsopbrengsten in 2019 hebben (geheel) betrekking op nakomende baten uit hoofde van een in boekjaar 2014 verkregen erfenis. Deze nakomende baten zijn in 2019 verwerkt.

15 Lasten uit hoofde van personeelsbeloningen

Lonen	257.236	336.100	321.405
Sociale lasten en pensioenlasten	50.264	-	83.890
Overige personeelsbeloningen	25.634	10.000	70.789
	<u>333.134</u>	<u>346.100</u>	<u>476.084</u>

Lonen

Brutolonen en -salarissen	257.236	336.100	309.885
Detacheringskosten	-	-	11.520
	<u>257.236</u>	<u>336.100</u>	<u>321.405</u>

Gemiddeld aantal werknemers

2019

Gemiddeld aantal werknemers
2018

Aantal
5,15

Gemiddeld aantal werknemers

Aantal
5,50

	2019	Begroot 2019	2018
	€	€	€
Sociale lasten en pensioenlasten			
Sociale lasten uitvoeringsinstelling	38.187	-	42.520
Sociale lasten voorgaande jaren	-24.254	-	-
Pensioen- en VUT premies	36.331	-	41.370
	<u>50.264</u>	<u>-</u>	<u>83.890</u>

Bij de begroting is één bedrag opgenomen voor de lonen en salarissen inclusief sociale lasten.

	2019	Begroot 2019	2018
	€	€	€
Overige personeelsbeloningen			
Studie- en opleidingskosten	995	-	2.581
Onkostenvergoeding	10.182	-	7.188
Dotatie i.v.m. eigenrisicodragerschap UWV	6.830	10.000	53.754
Overige personeelskosten	7.627	-	7.266
	<u>25.634</u>	<u>10.000</u>	<u>70.789</u>

16 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>15.116</u>	<u>-</u>	<u>6.963</u>
---------------------------------------	---------------	----------	--------------

17 Huisvestingskosten

Onderhoud gebouwen en tuinen	16.222	18.500	17.443
Schoonmaakkosten	20.213	18.980	19.743
Gas, water en elektra	19.455	22.000	18.666
Assuranties / vaste lasten	17.000	17.200	16.490
Dotatie voorziening groot onderhoud gebouwen	-	30.000	-
	<u>72.890</u>	<u>106.680</u>	<u>72.342</u>

18 Algemene kosten

Accountantskosten, andere niet-controlediensten	6.728	7.500	6.215
Advieskosten	-	500	6.053
Bankkosten	903	1.000	1.320
Overige autokosten	1.931	-	2.135
Automatiseringskosten	4.254	3.000	3.551
Porti- en telefoonkosten	2.875	2.500	2.345
Beveiliging	888	1.040	2.069
Reis- en verblijfkosten	5.430	2.250	1.936
Bestuurskosten	748	1.500	1.795
Kantoorbenodigheden	4.931	4.000	4.583
Overige algemene kosten	2.362	2.000	2.669
	<u>31.050</u>	<u>25.290</u>	<u>34.671</u>

19 Museale kosten

Onderhoud collectie	2.318	7.000	2.458
Aanschaf en opslagkosten museum materiaal	3.452	15.000	3.632
Abonnementen en contributies	3.628	-	3.350
	<u>9.398</u>	<u>22.000</u>	<u>9.440</u>

20 Kosten activiteiten

Publiciteit	6.175	15.500	2.363
Evenementen en wisselexposities	30.826	20.300	24.788
	<u>37.001</u>	<u>35.800</u>	<u>27.151</u>

21 Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten

	<u>2019</u>	<u>Begroot 2019</u>	<u>2018</u>
	€	€	€
Ontvangen bankrente	<u>1.578</u>	<u>8.000</u>	<u>4.678</u>

22 Toevoeging aan/onttrekking uit reserve instandhouding

	<u>2019</u>	<u>Begroot 2019</u>	<u>2018</u>
	€	€	€
Opbrengsten uit nalatenschap	-189.000	-	-
Kosten ten laste van de reserve instandhouding	34.231	16.976	-
	<u>-154.769</u>	<u>16.976</u>	<u>-</u>

Denekamp, 22 mei 2020

Stichting Natura Docet Wonderryck Twente

de heer H.J. Bernelot Moens
Voorzitterde heer R.D. Mooij
Penningmeester